

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Melanie Benjamin

**VISCOLUL
COPILOR**

Traducere din engleză de
IRINA BOJIN

HUMANITAS
fiction

Lui Alec

Cartea întâi

O TURBULENȚĂ DINSPRE VEST

NEBRASKA și TERITORIUL DAKOTA

1888

Veneau cu vaporul, cu trenul, val după val, fără oprire; erau cei săraci, cei lipsiți de drepturi, cei care voiau mai mult și cei care visau la mai bine. A doua sau a treia generație de fermieri care trăiau de pe o zi pe alta, lucrând câte un petec de pământ împărțit între prea mulți frați. Agitatori politici deveniți indezirabili în țara lor. Tineri care nu voiau să fie recrutați în armata regală. Proaspăt căsătoriți la început de drum. Holtei plecați din orașe unde erau prea puține femei. Oamenii nevoiași care locuiseră în maghernițe unde duhoarea era atât de înăbușitoare, că nu puteai nici măcar să respiri, necum să visezi!

„Veniți în Nebraska! Teritoriul Dakota! Minnesota! Veniți pe Marile Câmpii ale Americii!”

Broșurile apăreau ca prin minune în orașele din țările lor de origine. Sau în casele sărăcicioase din orașul devenit punct de plecare spre America. Erau distribuite, treceau de la o familie la alta, până ce paginile subțiate ajungeau moi ca pânda. Oamenii le citeau și le răsceau, spuneau rugăciuni ținându-le în mâini, își pierdeau somnul gândindu-se la ele și își petreceau zilele plănuiind, întorcând lucrurile pe față și pe dos, făcându-și tot felul de socoteli: Cât aș putea lua pe palma asta de pământ, secătuit după ce-a fost lucrat de nu știu câte generații? Cât va costa biletul de vapor? Cât de lung o fi drumul până la Marile Câmpii? O să reziste mama? Dar pruncul? Pot să iau cu mine vaca, căruța, roata de tors?

Și au plecat. Un sat întreg și-a strâns catrafusele și a pornit la drum. Casele s-au golit. Oamenii coborau de pe vapor sau traversau orașul și se urcau în tren. Acel tren anume. Nărăvașul cal de fier care pufăia de-a lungul nesfârșitei căi ferate ce ducea spre vest. Se înghesuiau în vagoanele unde nu erau decât banchete și își luau cu ei merinde pentru drum – pâine, cârnați și brânză, cu toate că tânjeau după bløtkake, și stollen, și kanellängd¹.

Și ce vânjoși erau acești imigranți veniți de peste ocean! Mai voinici decât tovarășii lor de călătorie plecați din oraș; aceștia erau aduși de spate, palizi, cu plămânii sleiți. Primii sosiți cu vaporul erau bine clădiți, sănătoși, aveau fețe deschise, frunți scandinave, dinți albi. Femeile purtau părul împletit în cozi groase, prinse în vârful creștetului, asemenea unor coroane. Bărbații erau bărboși. Copiii aveau părul bălai, aproape alb. Și ochi de un albastru adânc.

Alți ochi îi urmăreau pe când coborau din tren. Ochi închiși la culoare pe obrajii smezi. Ochi îndurerăți ai celor cărora le aparținuse pământul. Dar pe ei nu îi lua nimeni în seamă; războaiele cu indienii se încheiaseră. Pământurile lor erau acum locuite de oameni albi.

Veneau să-și caute norocul, să lucreze terenuri de sute de acri, care aveau să rămână în familie multe generații de atunci încolo. Ei erau noua speranță a Americii. Singura cale de a păstra pământul, de a crește țara, adăugându-i noi teritorii și state, era să-i lase pe imigranți să se statornicească în acele locuri.

Și aceștia au venit.

Au venit plini de speranță.

Au venit din cauză că fuseseră mințiți.

Ce se întâmpla cu ei după ce soseau nu-i mai privea câtuși de puțin pe cei din orașele industrializate din est, nici pe membrii

1. Prăjituri tradiționale din nordul Europei; în limba norvegiană, în original. (N. tr.)

guvernului, care îi numărau ca pe oi și le luau banii, nici pe speculanții care îi salutau când coborau din tren sau pe acționarii căilor ferate, a căror supraviețuire depindea tocmai de venirea imigranților, în număr tot mai mare...

Nimeni nu se mai gândea vreodată la ei după aceea.

12 ianuarie 1888, 12.15 a.m.

SERVICIUL TRANSMISIUNI
MINISTERUL DE RĂZBOI, SAINT PAUL

Indicații pentru următoarele 24 de ore, cu începere de azi, ora 7 a.m.

PENTRU SAINT PAUL, MINNEAPOLIS ȘI ZONE LIMITROFE: vreme mai caldă, căderi de zăpadă și vânt slab dinspre sud, cu intensificări temporare.

PENTRU MINNESOTA: vreme mai caldă, căderi de zăpadă, vânt slab spre moderat, cu intensificări temporare.

PENTRU DAKOTA: zăpadă, vreme mai caldă, urmată în zona vestică de o răcire, vânt slab spre moderat, în general dinspre nord. Vor fi căderi masive de zăpadă în Minnesota și Dakota pe timpul zilei și al nopții; vântul rece va bate cu putere sporită dinspre nord pe parcursul după-amiezii și al nopții.

Capitolul 1

Aerul parcă luase foc.

Preria ardea, se auzeau pocnete și fâsăituri, scânteile zburau în toate părțile, purtate de vântul încins. Era ca o ninsoare deasă cu fulgi de foc care găureau hainele și înțepau pielea. Ochii uscați o usturau, părul i se desprinsese din agrafe și i se răsfirase pe spate, iar când ridicase o agrafă de pe jos, își arsese degetele.

Orice atingeai era fierbinte, până și sacii uzi de iută cu care încercau să potolească vâlvătaia sfârâiau. Întorcând capul către casă, Raina văzu dansul diavolesc al flăcărilor reflectându-se în ferestre.

— Ia-o către nord, îi strigă tatăl ei, și ea o luă la fugă într-acolo.

Era în picioarele goale până la genunchi, tălpile o usturau, fiindcă pământul era încins ca o sobă. Izbea cu toată puterea o limbă de foc care se prelinsese peste șanțul făcut de ei pentru a opri pârjolul. Dincolo de această piedică săpată în grabă, ierburile înalte șuierau; unele se aprindeau brusc, dar focul nu părea că va trece de șanț.

— Mai lasă și pentru alții, Raina, îi strigă tatăl, și, cu toate că era departe, tocmai la capătul dinspre apus al șanțului, și aerul era plin de funingine, izbuti să-i zărească licărul din ochi. Apoi el se întoarse și arătă spre sud. Gerda! Acolo!

Raina o văzu pe sora ei mai mare repezindu-se spre o altă limbă de foc și bătând-o cu sacul până o stinse. Era care pe

care, un soi de joc periculos, și totuși nici unul dintre participanți nu era dispus să cedeze. Cine avea să câștige, focul, ori familia Olsen? Până acum, în cei zece ani de când stăteau la fermă, familia ieșise învingătoare de fiecare dată.

Gerda, zâmbind triumfătoare, îi făcu semn cu mâna Rainei de dincolo de șirurile firave de grâu, înalte doar de o palmă, două. În astfel de momente, când aerul era înăbușitor din cauza fumului, Raina parcă nu se mai simțea așa de mărunță, de neînsemnată, ca atunci când aerul era curat. În diminețile de vară, pe răcoare, când privea preria, i se părea că e un gândăcel, prins sub cupola uriașă a seninului fără sfârșit, printre ierburile unduind cât vedeai cu ochii, asemenea valurilor mării. Știa însă că Gerda nu se simțea niciodată astfel. Gerda era mai puternică, mai voinică. Gerda nu putea fi învinsă, nici măcar de incendiile care izbucneau în preria din Nebraska în fiecare primăvară și toamnă. Gerda știa fără greș ce să facă dacă era vorba de foc sau de îngheț. Sau de bărbați. Gerda...

Gerda nu era lângă ea.

Raina clipi, și ochii îi căzură pe cartea de citire pe care o ținea în mână. Nu se afla în prerie, ci la școală. Școala unde preda ea. Elevii citeau în cor:

*Domnul a făcut păsările cântătoare
Și le-a pus să zboare din pom în pom.
Tot el le trimite primăvara
Să ne bucure cu glasul lor.*

Raina își îndreptă spatele și încercă să-și întindă gâtul, dar fără folos; tot era mai scundă decât cel mai înalt băiat care stătea în ultima bancă. Elevii ei – miști prețioase, pe care avea datoria să le formeze, cel puțin așa se specifica în scrisoarea atașată diplomei sale de absolvire. Numai că, dintre toți, cel mai mare avea cincisprezece ani, adică doar

cu un an mai puțin decât ea, iar felul în care o privea îi dădea fiori. Parcă s-ar fi uitat într-un puț așa de adânc, încât ar fi fost cu neputință să-i zărești fundul.

Ba nu, nu ochii băiatului erau de vină; ochii lui albaștri o priveau cuviincios, iar dacă uneori aveau o sclipire nedomolită – ceea ce se întâmpla rar, căci era un băiat bine-crescut – Raina era încredințată că ar ști cum să-l îmblânzească.

Ochii *celuilalt* erau căprui și plini de acea înțelepciune blândă pe care Raina nu crezuse că o va căuta vreodată. Până în ziua când îi susținuse pentru prima oară privirea de nepătruns.

Gerda nu s-ar pierde cu firea. Gerda nu s-ar lăsa citită atât de ușor. Doar că Gerda preda la altă școală, dincolo de graniță, în Teritoriul Dakota, la depărtare de trei zile, și locuia la o familie de băștinași. O familie cu totul altfel decât cea care îi oferise Rainei casă și masă, familia Pedersen, unde atmosfera era deja prea încărcată de priviri furișe, suspine și lacrimi. Și unde erau prea multe paturi, și la etaj, și la parter. Paturi lipite unul de altul, paturi nedespărțite de vreun perete, prea expuse ochilor și urechilor celorlalți.

S-ar fi convenit ca mama ei s-o pregătească pentru o astfel de împrejurare, își spunea Raina uneori. Ar fi trebuit s-o învețe, s-o prevină, așa cum o învățase, când era mică, să nu se îndepărteze prea mult de casă hoinărind prin ierburile înalte din prerie, să nu atingă soba fierbinte, să nu mănânce bobitele de mătrăgună care se coc la sfârșitul verii; mama ar fi trebuit s-o pregătească...

Pentru ce anume? Ca să iasă în lume? Tocmai că dorința cea mai arzătoare a mamei fusese ca Raina și Gerda să nu rămână legate de fermă, ci să meargă la liceu și, într-o bună zi, să poată trăi la oraș, predând la una dintre școlile de acolo. Numai că viața în această țară nouă era grea și costisitoare, iar ei nu aveau rude la care să poată apela. Cele două

fete erau nevoite ca mai întâi să predea și să-și pună câștigul deoparte.

Mama lor n-ar fi avut altă cale, și Raina știa prea bine. Îl întâlneau pe tatăl lor când încă amândoi erau niște copii. Mamei, o ființă blândă și copilăroasă, în înțelesul cel mai bun al cuvântului, îi plăcea să cânte și să nască jocuri în timp ce-și făcea treburile casnice. Mama ei nu era făcută pentru viața la fermă, pentru locurile neprietenoase și vitregiile sorții; la fel ca întreaga familie, Raina și Gerda se străduiau s-o protejeze față de stihiiile naturii, care puseseră stăpânire pe acest loc, unde între viață și moarte nu exista mai nimic în afară de muncă pe brânci.

Cât despre tatăl ei... nici măcar nu-l putea privi drept în ochi la sfârșitul săptămânii, când venea s-o ia acasă. Steffen Olsen era om, dar și zeu în același timp, un zeu nordic, de care nu te puteai apropia și pe care nu-l puteai înțelege decât dacă îi ascultai pildele și vedeai ce uimitoare putere de muncă avea. Putea lega un gard de sârmă ghimpată lung de un kilometru într-o jumătate de zi. Putea să însămânțeze un câmp întreg de grâu într-o singură zi. Putea înfuleca porții enorme de mâncare, și apoi, la apusul soarelui, adormea buștean – și cine i-ar fi găsit vreo vină? –, după care, de cum se crăpa de ziuă, se trezea cu forțe proaspete, gata să se apuce iar de lucru.

Tatăl ei nu era un om, ci un mit.

Însă Gunner Pedersen era om în carne și oase. Era bărbat în alt fel decât tatăl ei, un bărbat la care să visezi, după care să tânjești. Pe care să ți-l închipui în brațele tale. Un bărbat care se oprea din lucru ca să-i spună o istorioară poznașă unei fete speriate, abia plecate din sânul familiei. Un bărbat care pune papură și ierburi de prerie într-un pahar, fiindcă îi plăcea cum arată, și îl oferea fetei fără să scoată o vorbă, mulțumindu-se să-i arate, cu o privire duioasă, că înțelege cât de singură probabil că se simte.

Un bărbat a cărui soție vedea toate aceste lucruri și le ținea minte. Așa cum le ținea minte și Raina. Dar cu ce scop? Nici una din ele n-ar fi știut să spună, cel puțin la început.

Totuși, după cele întâmplate în săptămâna dinainte...

Un zgomot puternic o făcu să tresară. Micuța Anette Pedersen scăpase cartea de citire pe jos. Fetița ridică iute capul; avea pe obraz o pată roșie, acolo unde se sprijinise de pupitru. Pesemne că adormise din nou.

Încă o împrejurare pentru care Raina nu fusese pregătită; nici un manual și nici examenele pe care le trecuse cu brio nu pomeniseră despre așa ceva. Nicăieri nu găsisese vreo îndrumare, ca să știe cum să procedeze când unul dintre elevii ei era maltratat sau pus la munci atât de grele, încât adormea la ore.

Raina se ridică în picioare. Copiii închiseră cărțile și ridicară ochii spre ea. Alegându-și cu grijă vorbele și rostindu-le cu cel mai frumos accent englezesc de care era în stare, îi îndemnă să iasă afară, în recreație. În acea zi de ianuarie era îndeajuns de cald ca să poată sta la aer curat. Se bucurau de o zi neașteptat de frumoasă, un adevărat dar al naturii; o zi de ianuarie în care termometrul arăta zero grade, și soarele strălucise cu putere toată dimineața, deși acum începuse să se înnoreze. Copiilor avea să le prindă bine să meargă să se joace în curte.

Raina nu-și dădea seama dacă școlarii o înțelegeau. I-ar fi plăcut să le vorbească în norvegiană, chiar și suedezilor sau germanilor, fiindcă era sigură c-ar fi prins câteva cuvinte, de vreme ce limbile lor semănau atât de mult. Însă directorul școlii îi pusese în vedere că regula cea mai importantă pe care trebuia să o respecte o învățătoare din prerie era să vorbească doar în engleză. Copiii imigranților trebuiau să învețe limba la școală, deoarece, acasă, părinții nu-i puteau ajuta.

Copiii se ridicară ascultători, se duseră la garderobă – o mică magazie, strâmtă cât dulapul pentru mături, lipită de